

Een nieuwe job...

Tom De Saegher (adjunct-kabinetschef minister-president Letermé)

Eind augustus - ik werkte op de ACW-studiedienst - kreeg ik het aanbod van Yves Letermé, de nieuwe minister-president van de Vlaamse regering, om als adjunct-kabinetschef verantwoordelijk te worden voor de grondgebonden gewestbevoegdheden. Dat zijn er nogal wat: leefmilieu en natuurbehoud, ruimtelijke ordening, wonen, duurzame ontwikkeling en de daaraan gekoppelde energiedossiers, mobiliteit en openbare werken. Uit het verzoek bleek dat ik dit - gelukkig - niet helemaal alleen moest bolwerken. Ik zou daarvoor kunnen rekenen op een dynamisch team van een vijftal mensen.

Ik vroeg één dag bedenktijd, om te kunnen overleggen met vrouwlief Natacha. Want ingaan op dit uitdagende aanbod betekende ook afspraken maken over de combinatie gezin en arbeid (we hebben een zoontje van dertien maanden) en een aantal praktische zaken regelen.

Na grondig gezinsberaad, én na een nachtje onrustig slapen, besloot ik met 'ja' te antwoorden.

Inmiddels, op het ogenblik dat ik deze bijdrage schrijf, heb ik er bijna drie weken opzitten. Ik heb een achttal interkabinettenwerkgroepen achter de rug, een vijftiengigtal vergaderingen of gesprekken, en een vijftiental kleinere en grotere dossiers.

GELIJKENISSEN

Kiezen tussen mijn job op de ACW-studiedienst en de aangeboden functie op het kabinet was niet eenvoudig. Er zijn vergelijkbare

aspecten. Ik noem er enkele die spontaan bij mij opkomen.

Zo onder meer het generalistische karakter en de manier van werken. In beide jobs is netwerking essentieel, moet je voor een dossier op korte termijn knelpunten kunnen opsporen en een argumentatie opbouwen en onderbouwen. Is dat eenmaal gebeurd, kun je je standpunt beginnen verdedigen. Eerst intern, dan extern.

Verder, het zoeken naar consensus, dit zowel in het ACW (het ACW is een koepelorganisatie) als in de Vlaamse regering (met drie kartels en vijf partijen die gedurende vijf jaar een regeerakkoord uitvoeren). Zoeken naar consensus dus, maar toch proberen om zoveel mogelijk de 'eigen standpunten' (van de beweging, of van de minister-president, of van de partij) erdoor te krijgen.

VERSCHILLEN, HOEWEL...

Daartegenover zijn er ook verschillen. Maar voor een deel dienen die toch gerelativeerd.

Kiezen tussen stabiliteit in de mijn intussen (na vijf en een half jaar) zo vertrouwde omgeving van het ACW, of een nieuwe stap in het (meer) onbekende. Hoewel, ik kende op het kabinet al wat mensen, ondermeer mijn op dat ogenblik oud-collega Ann Verreth. En, kabinetswerking was mij niet echt vreemd, want ik begon mijn carrière in 1993 als kabinetsmedewerker bij Miet Smet, toen minister van Tewerkstelling en Arbeid en Gelijke kansen. Maar toch, aan een nieuwe omgeving moet je je altijd wat aanpassen.

Kiezen tussen minder contact met de vele vrienden die ik op het ACW heb gemaakt, en de opbouw van nieuwe vriendschapsrelaties. Hoewel, nu al voel ik dat vele van de vriendschapsbanden die ik kon leggen op het ACW blijvend zijn, ook al zien we elkaar minder.

Kiezen tussen de kracht van de vrijwilliger en de macht van de politiek. Hoewel, zowel in een sociale organisatie als in de politiek wordt veel engagement, energie en dynamiek verwacht. In beide gaat men er van uit dat je je elke dag opnieuw voor de volle 100% inzet. Politiek is eveneens het resultaat van veel vrijwillige inzet.

Maar, ook al is je job op de studiedienst misschien voor een groot deel een 'politieke' job (want je moet de standpunten op het politieke niveau proberen te realiseren), het blijft uiteraard een gegeven dat het ACW - en je baan op de studiedienst - ook voor een stuk 'sociaal' is. De jobinvulling is voor een deel die van een sociale beweging; dat element is er op het kabinet niet.

Kiezen tussen een functie op de studiedienst van de meest begeerde (door de politiek) en meest benijde (door andere organisaties) sociale organisatie in Vlaanderen, of een functie op het kabinet van de minister-president. Tussen proberen sturen van op de zijlijn en sturen vanuit het kabinet van de minister-president...

Dat laatste was voor mij de belangrijkste reden om de stap te zetten. Hoe belangrijk een sociale beweging als het ACW ook is, de directe impact vanuit een kabinet als het op het realiseren van zaken aankomt, is groot, is zonder twijfel groter. Je ziet haast alle informatie passeren, je kunt onmiddellijk tussenkomen als je denkt dat het noodzakelijk is. Op het kabinet overleg je met de kabinetschef of

met de minister en neem je een standpunt in, na bepaalde gevoeligheden die leven 'op het terrein' te hebben afgetoetst. Op het ACW volgt een lange weg doorheen een werkgroep en een bestuur of een dagelijks bestuur, en duurt het geruime tijd alvorens het komt tot beslissingen.

Zoals al gezegd, die directe impact was voor mij dé reden om de overstap te maken. En is ook dé reden waarom ik er grote voorstander van ben dat het ACW direct blijft investeren in de politiek, in de partijpolitiek. Mensen voorbereiden op een politieke functie, op alle bestuursniveaus, precies dát maakt het ACW tot een 'begeerde en benijde' sociale organisatie.

WAT ZAL (BIJ)BLIJVEN

Wat neem ik mee (naar mijn nieuwe functie), wat laat ik achter (op het ACW)?

Uiteraard, maar dat vind ik vanzelfsprekend, heb ik op het ACW een sociale reflex leren ontwikkelen, en die gaat zéker mee. Een reflex die te maken heeft met een solidaire, democratische en duurzame Vlaamse samenleving. Solidair, omdat de kloof tussen rijk en arm in Vlaanderen groot is, op meerdere vlakken. Democratisch, omdat één van de essentiële uitdagingen en meerwaarden voor de politiek er in bestaat het georganiseerde middenveld opnieuw bij haar werking te betrekken. En duurzaam, omdat we er moeten voor zorgen dat economie, sociale bescherming en ecologie met elkaar in evenwicht zijn, zodat ook onze kinderen en kleinkinderen nog kunnen opgroeien in een Vlaanderen waar welvaart en welzijn elkaar versterken.

Ook heb ik op het ACW een middenveldreflex leren ontwikkelen, die niet zal verloren gaan.

De grootste flater van de Vlaamse politiek de voorbije vijf jaar is dat zij niet of veel te weinig geluisterd heeft naar wat georganiseerde groepen in de samenleving te zeggen hebben. De consultaties die dáár soms gebeuren, het draagvlak dat dáár soms gecreëerd wordt, zijn essentieel.

TOETSSTENEN

Ook was er de vraag vanuit de redactie: welke waarden heb je op het ACW ontmoet die je kunt gebruiken op het kabinet?

Ik zou daarop willen antwoorden met drie steekwoorden: samenwerking, engagement en vriendschappelijkheid.

Samenwerking in een team is essentieel om een organisatie als het ACW, maar ook een kabinetswerking, te laten slagen. Je hebt, van kop tot teen, mensen nodig die elkaar vertrouwen en open met elkaar communiceren. Die elkaar 'geen vliegen proberen af te vangen'. Niet open samenwerken met elkaar duidt meestal op zwakte. Samenwerking is een basisprincipe dat een organisatie én een kabinet samen houdt en vooruit stuwt.

Ik draag samenwerking hoog in het vaandel, en zal er alles aan doen om dit over te brengen op het kabinet.

Engagement is voor mij een tweede kernbegrip. Een job, zowel in het ACW als op een kabinet, is méér dan 'een job'. Het is engagement, het is gaan voor iets waar je achter staat en je er ten volle voor geven. Mensen die hun job doen zonder engagement betekenen het einde voor een organisatie als het ACW, maar ook voor een kabinet. Je kunt niet zonder inzet.

Vriendschappelijkheid is het cement tussen beide voorgaande. Een collegiale en vriendschappelijke sfeer is essentieel voor de werking van een organisatie of kabinet. Dan groeit er vanzelf meer samenwerking en meer engagement.

Voor mij zijn dit toetsstenen voor een gezonde en goede werkomgeving.

Wat me heel in het bijzonder verheugt, is mijn aanvoelen dat Yves Leterme dezelfde principes genegen is. Ik voel aan dat dit kabinet zal uitgroeien tot een 'geoliede machine' die werkt in een open, loyale, geëngageerde en vriendschappelijke sfeer.

Ik verlaat misschien fysisch het ACW, maar in mijn geest en in mijn hart zal het ACW steeds blijven verder leven. En als het ACW zijn visie op de samenleving getrouw blijft, en als het die ook op dezelfde manier blijft vertalen naar de politiek, zal het steeds op mij kunnen rekenen.